

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/64/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114202887
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114202887.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova 25, IČO: 35792752, zastúpený zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Kubániho 16, proti odporkyni: Y. L. L., bytom H. nad U., Z. II XX/XX, zastúpená JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Zámocká 36, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom v Bratislave, Šafárikovo nám. 7, zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom v Bratislave, ul. Zámocká 36, o zaplatenie 1.002,20 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporkyni trovy konania vo výške 293,28 eur, ktoré pozostávajú z trov jej právneho zastúpenia.

III. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 10.02.2014 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporkyni domáha, aby súd rozhodol o splnení jej povinnosti zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.002,20 eur spolu s úrokom z omeškania. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj právo na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporkyňou dňa 24.06.2008 uzatvoril Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol odporkyni poskytnutý úver v sume 1.327,76 eur a odporkyňa sa zaviazala uhrádzať poskytnutý úver v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 80,20 eur v termínoch splatnosti podľa dohodnutého splátkového kalendára. Na základe žiadosti odporkyne sa dohodli na odklade splátok č. 27 až 29 a tieto sa odporkyňa zaviazala splatiť ako splátky č. 61 až 63. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol navrhovateľ odporkyni revolving dňa 26.04.2010 vo výške 1.924,80 eur, ktorý sa odporkyňa zaviazala splatiť v 24 mesačných splátkach vo výške 80,20 eur v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára. Odporkyňa sa dostala do omeškania pri 50. splátke. Do uplatnenia práva navrhovateľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka zaplatila odporkyňa navrhovateľovi len sumu 3.789,80 eur. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa bola v omeškaní s úhradou splátky č. 51 o viac ako tri mesiace, navrhovateľ si uplatnil právo veriteľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru ku dňu 03.01.2013.

Podaním zo dňa 16.09.2014 vstúpil do konania vedľajší účastník, a to Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, a to na stranu odporkyne. Vedľajší účastník je združenie pôsobiace na ochranu práv

spotrebiteľov. Vstup vedľajšieho účastníka bol navrhovateľovi riadne oznámený. Odporkyni bol návrh na začatie konania doručený dňa 07.10.2014 spolu s oznámením vstupu vedľajšieho účastníka do konania na jej strane. Dňa 09.10.2014 bolo súdu doručené podanie odporkyne, v ktorom uviedla, že súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania, a že daný dlh uhrádza čiastočne v mesačných splátkach.

Dňa 11.12.2014 bolo súdu doručené podanie vedľajšieho účastníka, obsahom ktorého je jeho vyjadrenie k návrhu. V ňom uviedol, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou. Takisto uviedol, že Zmluvné dojednania uzavretej zmluvy sú neplatné, pretože ide o neprijateľnú inkorporačnú doložku. Tieto dojednania boli uvedené netransparentne menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy. Súdy už judikovali netransparentnú inkorporačnú doložku ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Táto doložka nemohla privodiť viazanosť zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere. Odhliadnuc od uvedeného poukázal aj na výšku ročnej úrokovej sadzby revolvingu prevyšujúcej 30 %, ktorý sa prieči dobrým mravom. Preto je dohoda o výške úroku za úver neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj preto, že v zmluve nie sú uvedené náležitosti podľa ods.2 písm.a/, b/, d/ až j/, k/, l/. Odporkyňa navrhovateľovi zaplatila spolu sumu 3.789,90 eur, tým zanikla povinnosť odporkyne vrátiť finančné prostriedky v celej žalovanej výške. Preto je potrebné návrh v celom rozsahu zamietnuť.

Dňa 27.05.2015 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie právneho zástupcu odporkyne, ktorého takmer celý obsah je totožný s vyjadrením vedľajšieho účastníka (na jednom mieste tohto podania je dokonca uvedené, že ide o vyjadrenie vedľajšieho účastníka). Okrem vyššie uvedeného právny zástupca odporkyne poukázal aj na vady kontraktáčného procesu, teda na to, že zmluva v bode 5 a 6 je rozporná (rozpor návrhu a akceptácie), s ohľadom na predpokladnú RPMN za úver a predpokladanú RPMN po poskytnutí revolvingu. Pôvodný návrh odporkyne nebol akceptovaný obsahovo rovnakým úkonom navrhovateľa.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal odporkyňu, právneho zástupcu navrhovateľa, právneho zástupcu odporkyne, ktorý je zároveň právnym zástupcom odporkyne aj vedľajšieho účastníka. Pojednávanie sa zúčastnil iba právny zástupca odporkyne. Právny zástupca navrhovateľa svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil ani nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

Právny zástupca odporkyne na pojednávaní uviedol, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia, ktoré bolo súdu zaslané. Už na základe skutočnosti, že navrhovateľ nereagoval na toto vyjadrenie je zrejmé, že nemá voči tomuto vyjadreniu námietky. Navrhol, aby súd návrh zamietol v celom rozsahu. V danej veci ide o spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom, odporkyňou a navrhovateľom, dodávateľom. Predovšetkým poukázal na výšku úrokov za dohodnutý úver, ktorá je v zmysle § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka neplatným dojednaním pre rozpor s dobrými mravmi, aj vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 1MCdo/1/2009. Takisto v zmluve absentujú údaje predpokladané v § 4 ods. 2, ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je potrebné daný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd sa na pojednávaní oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise, a ktoré boli predložené navrhovateľom a to: zmluva o revolvingovom úvere, zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru a karta klienta. Po vykonanom dokazovaní súd zistil pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav, ktorý následne právne posúdil podľa nižšie citovaných ustanovení zákonov:

Navrhovateľ odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu, teda svoju pohľadávku od zmluvného vzťahu s odporkyňou. Navrhovateľ dňa 24.06.2008 uzatvoril s odporkyňou zmluvu, označenú ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere, v ktorej bolo v časti 6 (Údaje o schválenom revolvingovom úvere) uvedené, že poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) je 40.000,- Sk. Ďalej boli v tejto zmluve ručne písaným písmom uvedené údaje, ktoré sa mali týkať riadnej

úverovej zmluvy a tzv. revolvingového úveru. Súčasťou tejto zmluvy sú aj Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o..

V oznámení veriteľa o schválení úveru zo dňa 24.06.2008 sú uvedené údaje ako schválená (rovnako ako aj celková) výška úveru 40.000,-Sk, splatnosť úveru 36 mesiacov, výška mesačnej splátky 2.416,-Sk, dátum splatnosti prvej splátky úveru 19.07.2008, dátum poslednej splátky úveru 19.06.2011, RPMN úveru 80,72 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania Zmluvy o RÚ ----- . Okrem toho je uvedené aj nasledovné: schválená výška revolvingu 57.984,-Sk, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 57.984,-Sk, výška mesačnej splátky po vykonaní revolvingu 2.416,-Sk, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška) 66,45 %, úverový limit 101.472,-Sk, ročná úroková sadzba úveru 79,49 %, ročná úroková sadzba revolvingu 72,23 %, zmluvná odmena za poskytnutie každého revolvingu 33.631,-Sk.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 261 ods.3 písm. d) Obchodného zákonníka, v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 2 písm.a/ zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu 24.06.2008, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods.2 písm. g/, i/, k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok.

Podľa § 4 ods.3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúčinný a bez poplatkov.

Podľa § 9 ods.1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

Vzhľadom k vyššie citovaným ustanoveniam zákonov a zistenému skutkovému stavu súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Úverová zmluva, ktorú uzatvoril navrhovateľ s odporkyňou ako spotrebiteľom, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože pri ich uzatváraní navrhovateľ konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporkyňa je fyzickou osobou a nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Takáto úverová zmluva je, resp. by bola (ak by bola platne uzatvorená) zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko na základe nej boli odporkyni poskytnuté peňažné prostriedky vo forme úveru. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch. Napríklad podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, či zákona o ochrane spotrebiteľa.

Vo všeobecnosti pre občianske súdne konanie platí, že bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje predovšetkým navrhovateľa, ktorý sa návrhom domáha svojho práva. Takisto platí, že dôkazné bremeno ohľadne preukázania určitej tvrdenej skutočnosti zaťažuje v konaní toho účastníka, ktorý sa dovoľáva použitia nejakej právnej normy a právneho následku z nej vychádzajúceho. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena. Neunesenie dôkazného bremena má za následok nepreukázanie tvrdenej skutočnosti, čo môže viesť aj k celkovému neúspechu v konaní. Aplikujúc uvedené v tomto konaní, súd konštatuje, že tvrdenie navrhovateľa, že odporkyňa si nesplnil svoju zmluvnú povinnosť, navrhovateľ v konaní nepreukázal.

Navrhovateľ odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu od zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú uzatvoril s odporkyňou. Pojem revolvingový úver nie je zákonným pojmom. Zákony o spotrebiteľských úveroch, resp. Obchodný zákonník pojem revolvingový úver nepozná. Vo všeobecnosti možno uviesť, že tzv. revolvingový úver je určitou modifikáciou kontokorentného úveru. Používa sa najmä pri podnikaní. V rámci dohodnutého revolvingového úveru veriteľ poskytuje dlžníkovi krátkodobý úver na dohodnutú sumu, ktorá sa nesmie prekročiť. Je charakteristický tým, že veriteľ sa zaväzuje v zmluve o úvere tento úver ku dňu splatnosti znovu obnoviť (revolvovať) pri splnení vopred stanovených podmienok. Požiadavky na znovu dohodnutú sumu sa berú ako nový úver. Na druhej strane v prípade nevyčerpania celej sumy sa môžu účtovať poplatky za nevyčerpanú časť. Tento úver sa poskytuje spoľahlivým a bonitným klientom, u ktorých v určitých intervaloch opakovane dochádza k požiadavkám na úver, poskytovaný na tie isté účely. Je to krátkodobá forma financovania, pri ktorej sú predmetom úverovania opakujúce sa potreby krytia obežných prostriedkov (pohľadávok a zásob).

Navrhovateľ tvrdil, že s odporkyňou uzatvoril dňa 24.06.2008 zmluvu o revolvingovom úvere, pričom v súlade s ustanovením zmluvy jej poskytol revolving (teda úver) dňa 26.04.2010 vo výške 1.924,80 eur. Súd konštatuje, že navrhovateľ súdu nepredložil a dokonca ani neoznačil žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere dňa 26.04.2010 vo výške 1.924,80 eur, ktorý by bola odporkyňa povinná splatiť v lehote 24 mesiacov v splátkach po 80,20 eur. Predložená úverová zmluva, označená ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8400008370, nie je dôkazom o uzatvorení ďalšej uvedenej úverovej zmluve. Na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8400008370, resp. tohto listinného dôkazu, by mohol mať súd za preukázané iba to, že navrhovateľ poskytol odporkyni dňa 24.06.2008 úver v sume 1.32,76 eur, so splatnosťou úveru 36 mesiacov s výškou mesačnej splátky 80,20 eur. Aj tzv. revolvingová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ktorá musí byť uzatvorená v písomnej forme, inak je neplatná. V danom prípade navrhovateľ

existenciu takto uzatvorenej zmluvy nepreukázal. Preukázal iba uzatvorenie úverovej zmluvy zo dňa 24.06.2008 s výškou úveru v sume 40.000,-Sk, teda 1.327,76 eur.

Nesplnenú povinnosť odporkyne na vrátenie poskytnutého spotrebiteľského úveru nie je možné odvodiť len z tvrdenia navrhovateľa. V takom prípade by súd rozhodol len na základe jeho tvrdenia, bez riadneho preukázania jeho pohľadávky. Odporkyňa pritom navrhovateľovi celkovo splatila sumu 3.789,80 eur, ako to uviedol samotný navrhovateľ, pričom podľa predloženej úverovej zmluvy mala čerpať úver vo výške 1.327,76 eur. Napokon ani čerpanie, resp. poskytnutie vyššej peňažnej čiastky odporkyni navrhovateľ v konaní žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázal. Takýto dôkaz ani neoznačil.

Okrem uvedených skutočností súd poukazuje aj na to, že v Zmluve o revolvingovom úvere č. 8400008370 (v jej texte) absentujú zákonom o spotrebiteľských úveroch požadované údaje. Týmito údajmi je napríklad údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. S tým je spojený zákonný následok o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Súd poukazuje aj na to, že nie je možné považovať za riadne uvedenie podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ak sú uvedené v inej listine ako je samotná úverová zmluva. Tak je tomu v prejednávanej veci. Uvedené podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené v listine vyhotovenej navrhovateľom a označenej ako oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

Vo vzťahu k dohodnutej výške úroku za úver 79,49 % ročne, resp. 72,23 % ročne súd uvádza, že takáto výška úroku je v zmysle už ustálenej a notoricky známej judikatúry súdov Slovenskej republiky v rozpore s dobrými mravmi. Takisto je takáto výška úveru považovaná za civilnú úžeru. Teda nie je možné úspešne sa domáhať úroku v uvedenej výške.

Súd považuje za potrebné uviesť okrem vyššie uvedených dôvodov smerujúcich k zamietnutiu návrhu navrhovateľa aj to, že súčasťou uzatvorenej úverovej zmluvy majú byť aj tzv. Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o.. Ide o zmluvné podmienky, ktoré sú vo všeobecnosti známe ako všeobecné zmluvné podmienky. Po ich preštudovaní súd konštatuje, že tieto sú napísané fakticky nečitateľným písmom (veľkosť písma je minimalizovaná tak, že je nečitateľné bez použitia optických pomôcok, napr. lupy). K obdobným skutočnostiam sa vyjadril aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozsudku 6Co/655/2013 zo dňa 17.12.2013, s ktorého odôvodnením sa súd stotožňuje aj v tomto konaní. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že vychádzajúc z komunitárneho práva - smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné starostlivo posudzovať spotrebiteľskú zmluvu a poskytnúť spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane ochranu. Na zákonom predpísaných náležitostiach spotrebiteľského úveru je potrebné bezvýhradne trvať, keďže ich účelom je predovšetkým jasná a zrozumiteľná úprava práv a povinností zmluvných strán a tým aj ochrana spotrebiteľa. Úverové podmienky, uvedené na rube úverovej zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, sú rozsiahle, písané takmer nečitateľným drobným písmom, že spotrebiteľ ani nemal reálnu možnosť pri podpisovaní úverovej zmluvy sa s nim oboznámiť, i keď obsahujú aj sankcie, poistenie a podobne. Už len túto okolnosť možno považovať za rozpornú s dobrými mravmi (podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), keďže takýto spôsob úpravy zmluvných povinností možno považovať za nekalý. Zmluva o (revolvingovom) úvere v prejednávanom prípade tak nielenže nespĺňa nevyhnutné náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch, ale ako taká bola uzatvorená v rozpore so zákonom, nakoľko bola uzatvorená za použitia nekalej obchodnej praktiky. Odporkyňa nemala primeranú, reálnu možnosť na oboznámenie sa so zmluvnými podmienkami, tieto jej neboli jasným, čitateľným a zrozumiteľným spôsobom poskytnuté.

Vzhľadom k samotnému tvrdeniu navrhovateľa, že odporkyňa navrhovateľovi zaplatila celkovo sumu 3.789,80 eur, k tomu, že na základe predložených dôkazov je možné uvažovať iba o tom, že odporkyni mal byť poskytnutý úver iba v sume 1.327,76 eur a k tomu, že navrhovateľ nepreukázal svoje platné právo na zaplatenie akéhokoľvek úroku alebo poplatku za poskytnutie tejto sumy peňazí od odporkyne, súd návrh navrhovateľa na žalovanú sumu zamietol.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporkyňa bola v konaní plne úspešná. Vzhľadom k tomu, že odporkyňa si v konaní právo na náhradu trov konania uplatnila a ich výšku vyčísliła podaním zo dňa 29.09.2015, súd odporkyňi priznal proti odporcovi náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov jej právneho zastúpenia. Tieto pozostávajú z odmeny za tri úkony právnej služby: príprava a prevzatie zastúpenia odporkyne zo dňa 26.05.2015, písomné podanie vo veci samej na súd - vyjadrenie zo dňa 26.05.2015 a z účasť na pojednávaní konanom dňa 29.09.2015. Za každý z vyššie uvedených úkonov právnej služby patrí právnenému zástupcovi odporkyne podľa § 10 ods.1, § 13a ods.1 písm. a/, c/, d/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“, odmena vo výške 61,41 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby súd určil podľa § 10 ods.1 vyhlášky vychádzajúc z tarifnej hodnoty sporu vo výške 1.002,20 eur. Ku každému z týchto úkonov mu patrí podľa § 16 ods.3 vyhlášky aj režijný paušál - náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške 1/100 výpočtového základu pre príslušný rok, v ktorom bol úkon právnej služby poskytnutý. Výpočtový základ v roku 2015 bol vo výške 839 eur. Celkovú výšku odmeny spolu s režijnými paušálmi súd určil v sume 209,40 eur.

Právnenému zástupcovi odporkyne patrí aj náhrada za stratu času podľa § 17 ods.1 vyhlášky vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu za úkony, ktoré vykonal v mieste, ktoré nie je jeho sídlom, teda v prípade, že ich vykonal v Trenčíne a nie v Bratislave. Ide o prípad právneho zastúpenia na pojednávaní konanom dňa 29.09.2015. Cesta na toto pojednávanie vrátane cesty späť trvala podľa vyjadrenia právneho zástupcu odporkyne 6 začatých polhodín, ktoré súd považuje za skutočné a účelné. Celkovú výšku náhrady za stratu času strávený cestou na pojednávania súd určil v sume 83,88 eur (6 x 13,98 eur).

V rámci náhrady trov právneho zastúpenia súd nepriznal odporkyňi aj náhradu cestovných výdavkov v súvislosti s účasťou jej právneho zástupcu na pojednávaní, pretože právny zástupca odporkyne nepreukázal použitie jeho motorového vozidla. K vyúčtovaniu trov priložil osvedčenie o evidencii vozidla, ktorého vlastníkom ani držiteľom nie je právny zástupca odporkyne ani jeho substitučný zástupca, ale tretia osoba.

Celkovú výšku trov právneho zastúpenia odporkyne súd určil v sume 293,28 eur. V zmysle § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku je navrhovateľ povinný nahradiť trovy konania zo zákona na účet právneho zástupcu odporkyne.

Vzhľadom k tomu, že v konaní vystupoval aj vedľajší účastník na strane odporkyne a vzhľadom na celkovú úspešnosť odporkyne v konaní, bolo potrebné rozhodnúť aj o práve vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa súd riadil nasledujúcou právnou úvahou:

Právne postavenie vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní, teda procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka sú v Občianskom súdnom poriadku upravené v ustanoveniach § 93, § 153d, § 201. Z týchto ustanovení je zrejmé, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania (s výnimkou konania o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je), alebo ak ide o

právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pre jeho právne postavenie je však najpodstatnejšie, že ustanovenie § 93 ods.4 Občianskeho súdneho poriadku mu priznáva rovnaké práva a povinnosti aké má účastník. V konaní však koná iba sám za seba, pričom ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník ma rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, pričom nie je zástupcom tohto účastníka, pretože koná iba za seba. Jeho procesné úkony sú tak iba jeho úkonmi, avšak tieto úkony majú v konaní rovnaké právne následky, ako keby ich uskutočnil účastník, na strane ktorého v konaní vystupuje. Zhrnúc vyššie uvedené platí, že ak má účastník právo na náhradu trov konania, také isté práva má aj vedľajší účastník. V danej veci, ak majú odporkyňa právo na náhradu trov konania, má toto právo aj vedľajší účastník na jej strane.

Ďalšou právnou otázkou, ktorou sa súd zaoberal v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka je otázka, či právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý je združením na ochranu spotrebiteľa, je účelné. Túto skutočnosť musí pri rozhodovaní o trovách konania súd vždy posúdiť. Podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne je ochrana práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník bol založený za týmto účelom a za týmto účelom aj existuje. Vedľajší účastník je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Je samozrejmé, že relevantnú, skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov. Suplovať plnenie tejto úlohy udelením plnomocenstva advokátom v občianskom súdnom konaní sa preto súdu javí ako účelové. Podľa názoru súdu tak právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom v tomto konaní nebolo účelné, a to aj vzhľadom k písomnému vyjadreniu, ktoré vedľajší účastník urobil v konaní.

Uvedený názor súdu je v súlade aj s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čo vyplýva napr. z jeho uznesenia sp.zn. 6 MCdo 9/2013 z 20.06.2014. V ňom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k obdobnému záveru, ktorý je aplikovateľný aj na toto konanie. Najvyšší súd v ňom okrem iného uviedol, že Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania). V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Pojem „účelnosť“ použitý v tomto ustanovení treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných - skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejma snaha zvýšiť náklady konania protistrane (v tejto súvislosti najvyšší súd poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13). Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. marca 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne vstúpil do skutkovo a vecne porovnateľných vecí, pričom v konaní urobil písomné vyjadrenie k žalobe (prakticky formulárové). Za tejto situácie, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v tomto písomnom podaní zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím bez pojednávania, a že prípadného pojednávania sa on ani jeho zástupca nezúčastní a žiada konať a rozhodnúť v ich neprítomnosti, sa zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu napĺňajú charakteristiku tzv. hromadných vecí, javí ako odporujúce rozumnosťi, a teda ako zneužitie práva na

právnú ochranu. To má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo. Vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaným v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Požiadavke rozumnosti by zodpovedal napríklad taký jeho postup, ktorým by si vyžiadal právnu službu len na vyhotovenie námietky premlčania, ktorú by potom sám, či už v postavení vedľajšieho účastníka alebo zástupcu, použil v súdnom konaní vo všetkých porovnateľných veciach.

V danom prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka urobil v konaní iba dva úkony právnych služieb, za ktoré si uplatnil právo na náhradu trov konania. Išlo o prevzatie zastúpenia a o písomné vyjadrenie k návrhu. Po posúdení obsahu tohto vyjadrenia súd konštatuje, že ide o posúdenie právne a skutkovo nenáročné, a čo je najpodstatnejšie, ide o vyjadrenie, ktoré právny zástupca vedľajšieho účastníka zasiela v desiatkach prípadov, ktoré prejednáva konajúci súd. Tieto vyjadrenia sa vo svojej podstate takmer nelíšia. Teda toto vyjadrenie mohol urobiť vedľajší účastník aj bez svojho právneho zástupcu.

Záverom súd uvádza, že právnym zástupcom vedľajšieho účastníka je rovnaký advokát ako právny zástupca odporkyne. Z uvedeného je celkom zrejmé, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka rovnakým právnym zástupcom ako je právny zástupca účastníka, ktorého v konaní podporuje, je neúčelné, nerozumné.

Ako je uvedené vyššie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí súd vždy posúdiť aj účelnosť vzniknutých trov, pričom na tejto skutočnosti nič nemení právo účastníka, resp. vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom. V opačnom prípade vzniká legitímna pochybnosť o tom, či právo dať sa zastúpiť nie je iba zneužitím tohto práva, ktorého cieľom je získanie peňažného plnenia, v podobe priznaných trov právneho zastúpenia, a to aj s ohľadom na okolnosti, ktoré sú uvedené vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.